

K § 384, čís. 1:

Zmätok podľa § 348, čís. 1 tr. p. je tu, keď prejednal a rozhodol vec na návrh verejného žalobcu podľa § 6 zák. čís. 471/1921 Sb. z. a n. jediný člen senátu ako samosudca bez toho, že by bol obžalovací spis doručený obhájcovi.

Ustanovenie § 6 zák. čís. 471/1921 Sb. z. a n. o odpore je všeobecné a vzťahuje sa aj na prípad návrhu na priame predvolanie. (Zm III 43/35 z 19. VI. 1935.)

K § 384, čís. 4:

Zmätok podľa § 384, čís. 4 tr. p., ak prehlásil odvolací súd že nepatrí do oboru jeho pôsobnosti rozhodovať o trestnom čine, ktorý zakladá ťažšiu skutkovú podstatu, než ktorú v ňom spatrovala obžaloba, s odôvodnením, že v odvolacom pokračovaní nelže prihliadnúť k tejto ťažšej kvalifikácii a že sa tak mohli stať podľa § 325 tr. p. len v pokračovaní pred súdom prvej stolice. (Zm IV 231/34 z 27. VI. 1935.)

Odvolací súd prekročil obor svojej pôsobnosti a zaviniť zmätok podľa § 384, čís. 4 tr. p., ak následkom odporu, podaného obžalovanými podľa § 4 (1) zák. čís. 8/1924 proti rozsudku súdu prvej stolice, nariadil a previedol hlavné odvolacie pojednávanie a rozhodol vo veci samej bez toho, že by vopred rozhodol o odpore. (Zm IV 272/35 z 4. VI. 1935.)

Rozhodnutia najv. spr. súdu.

Honební právo.

Zákaz § 9. zák. čl. XX/1883 (honební zákon) prováděti honbu psy honičími vztahuje se i na hubení škodlivé zvěře honičími psy. — Ustanovení § 9. zák. čl. XX/1883, které nebylo změněno zák. č. 98/1929, zakazuje v době od 1. února do 10. srpna vůbec lov honičími psy. Zakázán-li lov, honičími psy vůbec, podává se již z obecného smyslu zde volených slov, že se vylučuje každá výjimka. Kdyby bylo lze škodnou zvěř hubiti kdykoli se psy, omezil by se zákaz lovu se psy na zvěř, pro níž platí všeobecná doba hájení. Pak by však se zákaz jevil zbytečným a nebylo by logické stanoviti zákaz lovití se psy ještě zvláště. (Nález z 30. III. 1936, č. 12.057/36.)

Právo chudých.

Právo chudých podle § 113 zák. čl. I/1911 (civilní řád soudní) nezahrnuje v sobě osvobození od poplatků poštovních. — Zákon poštovní č. 108/1865 ř. z. platí i na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. — Podle § 113. zák. čl. I/1911 povolením práva chudých obdrží strana osvobození od placení kolků a poplatků, jež vzejdou ve věci od podání žádosti o právo chudých. Ustanovení to neupravuje vůbec otázku placení poštovního, neboť z jeho znění jasně vyplývá, že zákon má zde na mysli pouze ony poplatky, které strana, práva chudých nepoživající, je povinna platiti za činnost soudu, tedy kolký na podání, protokoly, přílohy poplatky, rozsudečné atd., nikoliv však i poštovné jakéhokoliv druhu. Výraz »státní poplatky« v citovaném zákoně uvedený se na poštovné nehodí. Sazby stanovené za dopravu poštovní nelze pokládati za poplatky, jak je má na mysli § 113. zák. čl. I/1911. Sazby ty nejsou a nebyly upravovány zákony poplatkovými, nýbrž vždy byly a jsou upravovány jako zvláštní poplatky ústavu poštovního, tedy s hlediska zcela odlišného než poplatky státní. To vyplývá také z čís. patentu č. 4/1851 ř. z., jímž byl vyhlášen provisorní poštovní zákon pro území býv. Uher, dle něhož se provozuje poštovní regal zvláštními ústavu poštovními, jejichž tarify se uvádějí zvláštními vyhláškami ve všeobecnou známost. Z toho plyne, že § 113 zák. čl. I/1911 poštovné vůbec na mysli neměl, právo strany chudé na osvobození od poštovního nevyšlo a že tedy ustanovením tím na normách posud platných ve příčině tě ničeho měněno nebylo. — Platnost zákona poštovního č. 108/1865 ř. z. na Slovensku a v Podk. Rusi vyplývá z toho, že citovaný zákon byl vyhlášen v říšském

zákonníku, který v letech 1849-1867 sloužil k vyhlásování zákonů pro celé mocnářství. (Nález z 31. III. 1936, č. 12.029/36.)

Policejní právo trestní. — **Zákaz § 1. zák. čl. XXIX/1894** zprostředkovateli předchozího povolení sázky na koňských závodech, nebyl zrušen zák. článkem XIII/1913, neboť byl § 4. cit. zák. článku zachován v platnosti. — Podle § 1. zák. čl. XXIX/1894 jest zakázáno bez předchozího povolení zprostředkovateli po obchodníku provozované, veřejné nebo vzájemné sázky na závody, uspořádané na jakékoli koňské závodní dráze, a na jezdce, stáje nebo koně na nich účastnících. § 10. cit. zák. čl. jak stanoví, že, kdo poruší zákaz uvedený v § 1. tohoto zákona, dopustí se přestupku a má býti potrestán vězením do dvou měsíců a peněžitou pokutou do 300 zl. Zák. čl. XIII/1913 sice vyslovil v § 1, že §§ 4, 6 a 7 zák. čl. XXIX/1894 pozbývají účinnosti a na jejich místo nastupují §§ 2, 3 a 4 tohoto zákona, v § 4 však stanovil, že kdo se bez předchozího povolení zabývá po obchodníku uzavíráním sázek, provozuje veřejnou sázkovou kancelář (bookmaker) nebo zprostředkuje vzájemné sázky (totalisateur) ohledně závodů uspořádaných na koňských závodních dráhách aneb ohledně jezdců, stájí nebo koní na nich zúčastněných, dopouští se přestupku a trestá se vězením do 2 měsíců a peněžitou pokutou do 600 Kč. Z citovaných zákonných předpisů jest zřejmo, že zákaz obsažený v § 1. zák. čl. XXIX/1894, na jehož přestoupení byl v § 10 téhož zák. čl. stanoven trest, nebyl zák. článkem XIII/1913 zrušen, že dále skutková podstata přestupku i sazba trestní zůstaly zachovány ustanovením § 4 zák. čl. XIII/1913. — (Nález z 5. V. 1936, č. 12.858/36.)

Obecní dávky. — **Ustanovení § 31 zák. čl. XXII/1886** neopravňuje politické úřady rušiti z moci úřední akty starosty obce a obecního zastupitelstva, vydané v řízení o dávce z přírůstku hodnoty nemovitosti. — Úprava jaké se dostalo pozitivním předpisem řízení o vyměření dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti, nedovoluje, aby zájem obce na sporném vyměření dávky byl pojmán jako zájem veřejný. V řízení o vyměření dávky obecní — třeba v první stolici vyměřoval dávku orgán obecní — obec vystupuje jako strana na roveň postavená druhé straně, poplatníku. Zájem na správném vyměření dávky je takto kvalifikován za individuální zájem a právo obce jako jedné z procesních stran, nesporně je tímto zájmem vloženo do rukou obce. Není předpisu, že by dozorcí úřad měl tohoto zájmu obce vedle ní a po případě i proti ní chrániti vůči odporci z moci úřední. Naopak by taková dozorcí ochrana porušovala koordinaci obou stran procesních a byla v rozporu s pozitivní úpravou řízení vyměřovacího. (Nález ze 7. V. 1936, č. 12.679/36.)

Učitelé. — **O nárocích na požitky učitelů obecních a církevních národních škol sluší ve smyslu zák. čl. XXVII/1907 rozhodovati jedině úřadům správním** — Veškeré národní školství je podroběno vrchní státní správě školské (§ 1 zák. čl. XXVIII/1876) a to proto, že stát má veřejný zájem na tom, jak jsou školy po stránce věcné, osobní, pedagogické vybaveny. S hlediska tohoto veř. zájmu upravoval proto stát i služební poměry a požitky učitelů škol veřejných a zlepšení resp. stanovení požitků nebylo snad dáno jen v zájmu těchto učitelů samých, nýbrž byly sledovány i cíle sociálně politické, to jest zajistiti pokud možno právní i hospodářské postavení těchto zaměstnanců tím, že se jim garantuje jistá míra nezadatelných práv, čímž sledovány také právě zájmy veřejné, aby tu totiž byl pevný kmen učitelstva hmotně zabezpečeného, které by pak, jsouc zbaveno nejtěživějších starostí existenčních, mohlo se při vši možné jinaké neodvislosti spolehlivě a plně věnovati svým úkolům vychovatelským. S těchto hledisek byla také učitelstvu zaručována v příslušných zákonech určitá minima příjmů (srv. na př. § 142. zák. čl. XXXVIII/1868, §§ 2, 3, 12 zák. čl. XXVII/1907), jež se vztahovala pak i na učitelstvo veřejných škol církevních, při čemž však dosavadní požitky tato minima přesahující ponechány v platnosti (na př. § 144 zák. čl. XXXVIII/1868, § 3 zák. čl. XXVII/1907). Proto také stanoveno, že učitelstvo volí se doživotně (§ 138 bod 1. zák. čl. XXXVIII/1868), což platí i

o učiteľstvu verejných škôl cirkevných (§ 2, odst. 3 zák. čl. XXVII/1907) a proto byly zajišťovány ve smyslu téhož ustanovení i pozůstalí po učitelích těchto škol. Stejný účel měla i ustanovení, z čeho pozůstávají a v jakých lhůtách se mají požitky ty vypláceti (§§ 5 až 7 zák. čl. XXVII/1907), jakož i další předpis, že požitky ty mají zabezpečiti ve smyslu §§ 10 a 12 cit. zák. právě udržovatelé škol (i cirkevních), vůči nimž vystupuje učitel jako osoba oprávněná, která však nemá na starosti eventuelní vymáhání částí požitků od činitelů třetích, jinak zavázaných, a brímě tohoto vymáhání uvaleno jen na udržovatele škol (§ 10 zák. z r. 1907). Stanoví-li pak dále § 1 zák. z r. 1907, že učitelé obecních a cirkevních národních škol jsou veřejnými úředníky a že jejich zákonem stanovené požitky se zabezpečují cestou administrativní (srov. též § 30 zák. čl. XVI/1913) a v souhlase s tím i § 10 cit. zák., že i způsob vymáhání nedoplatků od osob třetích, k příspěvkům na požitky učitelské zavázaných (ovšem vůči vydržovateli školy) upraven bude administrativní cestou nařizovací, je z toho jasno, že předpisy ty a nároky z nich plynoucí jsou eminentně veřejnoprávními, danými také ve veřejném zájmu, a proto o nárocích těch sluší již ve smyslu § 1 a 10 zák. čl. XXVII/1907 rozhodovati jedině úřadům správním, (Nález ze 7. V. 1936, č. 12.867/36.)

Písomníctvo.

De la cession de creances dans le droit civil serbe. (O postupe pohľadávok v srbskom súkromnom práve.) Monografia J. Periča, profesora na univerzite v Belehrade, vyšla v Padue v r. 1935. Na 45. stranách prednáva známy autor systematicky, zovrubne a preca krátko, v reči zvlášť jasnej otázky súvisiace s vytknutým problémom. Autor vždy odôvodňuje i riešenie tej ktorej otázky ním volené, čím poskytuje hneď podklad ku kontrole svojho stanoviska. — Nemožno postúpiť, ako to autor soskopuje pohľadávky osobné, alimentáčné, — vyjmúc už sročné čiastky. — pohľadávky zákonom za nezabavitelné prehlásené, lebo zabavenie má za účel vynútiť scudzenie zabaveného majetku. K otázke, či môžu strany vylúčiť dohodou postupiteľnosť pohľadávky, zaujíma — v protive s panujúcou praxou — záporné stanovisko, lebo pohľadávka je majetok a veriteľ je oprávnený disponovať voľne so svojim majetkom. Nebolo by ani logické pripustiť platnosť úmluvy o nepostupiteľnosť pohľadávky, keď takáto úmluva neprekáža — ako to je nesporné — tomu, aby pohľadávka zabavená bola. — Autor stotožňuje totiž čo do konzekvencií nútené scudzenie pohľadávky (zabavenie) s jej dobrovoľným scudzením (postupom) (10-12).

Podľa autora stačí k postupu pohľadávky vôľa záujemníkov teda cedenta a cessionára v každom prípade teda tiež vtedy, keď sa jedná o postup papierov svedčiacich na majiteľa (Inhaberpapiere), čím sa zase stavia proti všeobecnému názoru. Sem sa vzťahujúci predpis srbského obč. zákonníka § 866 je totožný s § 1393 obč. zák. Predpis § 866 upravuje, to je názor autorov, len otázku dokazovania, takže držba papiera obsahuje domnienku postup v prospech držiteľa, — nechcel však § 866 stotožňovať jednu z pohľadávok, pochádzajúcu zo spomenutého papieru, s vecmi hnutelnými. Dotyčnú domnienku možno potom vyvrátiť len tak, keď cedent dokáže, že držiteľ nadobudnul papier od cedenta nezák. cestou (krádežou, násilím, alebo klamom). Keď sa cedentovi nepodarí tento dôkaz, platí i ďalej domnienka, že držiteľ nadobudnul držbu od cedenta, ktorý mu pohľadávku cedoval. Keby sa však tieto papiere stotožňovali s vecmi movitými, musel by v prípade sporu držiteľ papieru dokázať aj casu svojej držby. Že takéto stotožňovanie nie je dobre možné, chce dosvedčiť autor príkladom, kde predané papiere sa hneď neodovzdaly a pred odovzdaním jeden z nich vyhrá. Táto prináleží kupiteľovi; keby však k nadobudnutiu papierov potrebná bola tradícia; a totiž úmluva o kúpe alebo postupe tvorila by len titulus aquirendi — vyhra mala by prináležať — podľa formuly accessorium sequitur principale — scudziteľovi. — Myslím však, že príklad tento nemožno upotrebiť ako dôkaz, lebo sa tyka kúpy papierov a nie postupu pohľadávky. (21-27). — Zaujímavé je stanovisko